

स्पृहाति. -s. राशिः, परिमाणं, समुदायः, सख्या, समुच्चयः; 'by any a. of labour' महता श्रमेणापि; 'to the a. of 100' शत-संख्यं.

Amphibious, *a.* स्थलजलचर. 2 द्विधागति.

Amphibiology, *s.* संदिग्धवचनं, श्लेषः.

Amphitheatre, *s.* रंगः, रंगभूमि *f.*; रंगांगणं.

Ample, *a.* विशाल, विपुल, बृहत्, विस्तीर्णः, विस्तृत. 2 प्रचुर, प्रभूत, बहुल, यथेष्ट. -ness, *s.* विशालता. 2 प्राचुर्यं. -Amplify, *adv.* सविस्तरं, प्रचुरं, यथेष्टं; 'he was a. rewarded' तस्मै प्रभूतं पारितोषिकं दत्तं. -Amplify, *v. t.* सविस्तरं-विस्तरण-वर्णं 10. 2 तन् 8 U, बृध् *c.*, विस्तृ 9 U. -Amplification, -Amplitude, *s.* विस्तारः, वृद्धि *f.* 2 महत्त्वं, प्राचुर्यं.

Amputate, *v. t.* अंगं छिद् 7 P or निच्छृत् 6 P. -ion *s.* छेदः, कर्तनं.

Amulet, *s.* रक्षाकरंडः.

Amuse, *v. t.* विहृद् *c.*, रम् *c.*, नन्द *c.*; 'a. oneself' विहृ 1 P, विलस 1 P, क्रीड 1 P. -ment, *s.* विनोदः, विनोदनं, क्रीडा, कोलि *f.*, विलासः, कौतुकं. -ing, *a.* विनोदिन्, विनोदनशील, हृदयंगम, रम्य.

Anachronism, *s.* कालगणनायां प्रमादः or भ्रमः. 2 कालनिर्देशप्रमादः.

Anæsthetic, *a.* संवेदनानाशक.

Anagogy, *s.* गृहार्थः.

Anagraph, *s.* वर्णनं. 2 परिगणनापत्रं.

Analogy, *s.* सादृश्यं, समानता, संबंधः. -ical, -ous, *a.* सादृश (शी *f.*), तुल्यरूप, समान, अनु रूप, संबंधिन्, आनुषंगिक (की *f.*). -ly, *adv.* सादृश्येन, औपम्येन.

Alphabet, *s.* निरक्षर, अनक्षर.

Analyze, *v. t.* व्याकु 8 U, विभज् 1 U, विश्लि 7 P, विभिन *a.* -खंडशः-पृथक्-कृ, विश्लिष् *c.* -Analysis, *s.* विभागः, व्यवच्छेदः, विभेदः, व्याकरणं. 2 सारः.

Anaphrodisiac, *a.* कामशामक.

Anarchy, *s.* अज्ञासनं, अनीश्वरता, राजविह्वलः, अराजकता; 'when the country is in a.' अराजके जनपद. Anarch, Anarchist, *a.* अराजकताप्रतिपादक.

Anathema, *s.* अभिशापः, शापः, आक्रोशः. -tize, *v. t.* शाप् 1 U, आकुञ्ज 1 P.

Anatomy, *s.* पृथक्करणं, विच्छेदः. 2 शरीर-व्यवच्छेद-विद्या-शास्त्रं. -ize, *v. t.* (शरीरं) व्यवच्छिद् 7 P, पृथक् कृ. 2 विहृ 5 U, व्याख्या 2 P. -ist, *s.* व्यवच्छेदकः.

Ancestor, *s.* पूर्वपुरुषः; *a. s.* पुत्रजाः (pl.), पितरः (pl.), पितृलोकः. -Ancestral, *a.* पितृक, पितृक (की *f.*); 'a. property' पितृक-सम्पत्तिः. -Ancestry, *s.* पितरः, पितृ-भ्रंशः

Anchor, *s.* नौबंधनकीलः-लं, लांगलं. -*v. t.* कीलेन बंध् 9 P, स्थिरीकृ, गतिं निरुद् 7 U or प्रतिहन् 2 P.

Anchorite, *s.* यतिः, आरण्यकः, संन्यासिन् *m.*, वनवासिन् *m.*, वानप्रस्थः.

Ancient, *a.* पुराण, पुरातन (नी *f.*), पूर्व, प्राक्कालीन, प्राक्तन, प्राचीन. -*s.* (a. s) वृद्धा-प्राचीनपुरुषाः (pl.). 2 ध्वजः, पताका. 3 पताकिन् *m.* -ly, *adv.* पुरा, पूर्व, पूर्वकाले. -ness, *s.* प्राचीनता, पुरातनत्वं, &c.

Ancipital, *a.* द्विशीर्षक. 2 संदिग्ध.

And, *conj.* च repeated after each word joined, or after all. In the case of nouns, ex. by Dvandva comps.; 'the Sun and the Moon' आदित्यचंद्रौ. 2 (With adjectives) gen. ex. by Karm. comps.; अलसललितसुग्धानि अंगकानि; (with numerals) by a comp. with अधिक, उत्तर; '100 a. 8' अष्टाधिक-अष्टोत्तरं शतं. 3 (In the case of verbs) ex. by the use of gerunds; 'go a. tell him' गत्वा तस्मै कथय; sometimes by च in questions; जात अस्ति ते माता स्मरसि वा ताते (U. 4). 4 अपि च, अन्यच्च, किं च. 'A. then' अथ, तदनु, ततः; 'a. yet,' तथापि, or ex. by च-च; असुलभा सकलैर्दुःसुखी च सा किमपि चेदमनंगविचेष्टितं (V. 2).

Androgynous, *a.* द्विलिंगविशिष्ट.

Aneal, *v. t.* तैलेन अभ्यञ्ज् 7 P.

Anear, *adv.* प्रायः, 2 *prep.* संनिधौ, सकाशं. 3 *v. t.* अभिगम् 1 P, अभ्युप-ह् 2 P.

Anecdote, *s.* कथा, उपाख्यानं, आख्यायिका.

Anemograph, *s.* वायुवेगादिगदर्शकं यंत्रं.

Anemometer, *s.* वायुवेगमापकं यंत्रं.

Anent, *prep.* उद्दिश्य, अधिकृत्य, विषये in comp.

Anew, *adv.* पुनः, पुनरपि. 2 अभिनवं.

Angel, *s.* देवदूतः, ईश्वरप्रेष्यः, स्वर्गदूतः; 'you are my a.' त्वं मे प्रियतमा, प्राणप्रेयसी. -ic, -ical, *a.* दिव्य, देवदूतोपम, अमानुष, (षी *f.*).

Anger, *s.* क्रोधः, कोपः, अमर्षः, रोषः, मन्युः. -*v. t.* प्रकुप् *c.*, कुह् *c.* -Angry, *a.* जाता-मर्ष, रुष्ट, सामर्ष, सरोष, कोपिन्, कुपित, कुद्ध, समन्यु; 'to be a.' कुप्-कुध्-रुष्- 4 P, (with dat.). -Angrily, *adv.* सकोपं, सरोषं, कोपात् &c.

Angle, *s.* अक्षः, कोणः. -*v. t.* बहिज्ञेन्, मत्स्यान् ग्रह् 9 P, उद्धृ-ह् 1 P. -er, *s.* मत्स्यवेधकः. -ing, *s.* मत्स्यग्रहणं. -Angular, *a.* कोणविशिष्ट, अक्षोपेत.

Anguish, *s.* परितापः, पीडा, बाधा, वेदना, यातना, आतंकः; 'a. of mind' मनस्तापः.

Anhelation, *s.* उच्छ्वासनं, हृदयकंपः, नेपथ्यः.